

RIJEČ

GRAČANIČKI
GLASNIK
časopis za kulturnu
historiju

Broj 38, godina XIX
novembar, 2014.

© Monos 2014

Pjesnički krug "Gračaničkog glasnika"

PJESNICI IZ GRAČANICE

Amir Mašić

(Sihovi za samo jedan dječji osmijeh)

Učila jednom djeca
na času sabiranje,
to je računska radnja,
sa više, a ne manje.

Na tabli broja dva,
manji iznad većeg,
pred drugim znak je plus,
al' nema broja trećeg.

Prvi sabirak veli:
"Ja sam, djeco, nula",
a drugi dodaje:
"Ja sam, djeco, osam"
Zbir odnekle više:
"Djeco, pogodite ko sam!"

I evo, dječije ruke
brzo žure ka tabli
i skrivaču vele:
"Ma znamo gdje si, mali!
Hajde brzo izađi,
džaba višeš: "Ko sam?"
Eto, ti si se, bolan, skrio u broju osam."

Zbir izlazi najzad,
zauzima malo mjesta,
pod vodoravnom crtom – 0
tu zauvijek osta. $\begin{array}{r} +8 \\ \hline 8 \end{array}$

(Babići, 25. 09. 2008.)

RIJEČ

Jaranice

Prošetala seka Amra
livadom i travom,
i srela se na livadi
sa Roguljom, jednom kravom.

Amra pita ko joj takvo
čudno ime i kad dađe,
a krava joj, ko iz puške,
prav odgovor mukat stade:

"Nekad prije, u mladosti,
junicom su mene zvali,
zbog rogova povelikih
Rogulja mi ime dali.

Ja fabriku malu imam,
a kojoj je evo ime,
ako ne znaš, sad **češ saznat**,
prav pravcato to je vime.

Kada trave ja dovoljno
najedem se na livadi,
tad naveče i ujutro
fabrika mi dobro radi.

Domaćin mi za nagradu
napravio kuću malu,
smjestio me na spavanje
u zidanu staju – štalu.

Alaj sam se raspričala,
kao prava spikerica,
na kraju bih ja dodala
još par samo rečenica.

Od danas smo jaranice
prave nam dv'je, Amra seko,
i sve dok se sa mnom družiš,
davaću ti slatko mlijeko."

(Gračanica, 12. 05. 2008.)

Lane

U proljeće,
u šumici,
na svijet došlo
lane milo,
i prvog se
svilo dana
u majčino
toplo krilo.

Bogatija
šuma bila
još za jedno
malo lane,
uljepšalo ono srni
i jelenu
šumske dane.

Pokraj srne,
svoje majke,
u šumi je
odrastalo
kraj jelena,
oca svoga,
bezbrižno je
skakutalo.

U šumi mu
posve lijepo,
cvijet miriše,
travu jede,
mirno bilo
od vukova,
od lisice
i od mede.

Kako vrijeme
prolazilo,
odrastalo
lane mlado,
narasli mu
i rogovi,
sad ko jelen
čuva stado.

(Gračanica, 04.05.2006.)

Moć sunca

Što se toplog
sunca tiče
i njegove
moći silne,
mnogo štošta
dešava se
kada ono
s neba sine.

Probudi se
biljka svaka,
ozeleni,
cvijet otvori,
raste, raste
u visine
i na kraju
plod nam stvori.

Zahvaljujuć
toplom suncu,
i kiša se
često stvara,
kad iz rijeke,
bare, mora,
u visine
ode para.

Kad se para
iz oblaka
kao kiša
zemlji vrati,
tad iz zemlje,
kao voda,
žednom biću
muke skрати.

Vodu grije
kao bojler
u rijekama
i morima,
za kupanje
usred ljeta

domaćim
i turistima.

I vi, djeco,
osjećate
snagu što je
sunce ima,
jer vas grije
svakodnevno
ta sunčeva
energija.

(Gračanica, 28. 09. 2008.)

Edvin Mujinović Galeb

Zapisi iz slika u akvarelu i ulju

(Amiri, Selmi i Mirsadu)

I.

Rasjekotine od poteza pera
gipkohćom trzaja po ožujskoj presvlaci
provukoše prste do mliječnog tkanja
tamo gdje se kolute u toploti krvi mrijeste
i razgnijezde ispod borja
al potez pera
iz uskog moždanog proreza
što ne zna ili odveć zna
da ja tim potezom na zidu ozidao i svoj lik.

(Kladanj, ožujka 1994.)

II.

Put za Lirsko Sarajevo
išao bi sasvim drugim putom
da nisam i nakon pet godina
bio pun svježim pamćenjem u sebi
i u društvu sebe i pamćenja
skrenuo s glavnog puta i prošao kroz grad
u kojem je još uvijek odisalo iz rasjekotina
iz ne davnoga poteza pera.
No put me odveo do briježuljka poviš grada
za koga ubijedeni sretnici vele

da Je to predposljednje stanište ka izobilju
do rascvjetaloga bilja na Rijeci Kevaer
gdje se košute mrijeste
a sretnici vele samo na drugi način.
S usana mi se otrže nakvačeno sjetom
Selam Alejkum sestro...
A put me vodio u društvu sebe i pamćenja
U Lirsko Sarajevo...

(Kladanj, ožujka 1999.)

Srpanjsko sunce

Sunce prži. Srpanj se uvukao u sunce i prži
me.
Iz sunca izlazi djed sa sabljom i sjeda pored
čatrnje.
Ama gdje je čatrnja? Na jugu, u prošlosti.
Prisijeva se na Suncu, bode me u oči.
Što će ti sablja djede!?
Što, što će mi sablja!?
Osam godina niti orete, niti žanjete, niti
kosite,
sve sami korov, niti dima, niti ezana,
sve sama pustoš i tmuša.
Gdje su djeca? Gdje su ti djeca?
Hoćeš da bježiš je li? Kamo da bježiš?
Nema dalje. Nema se gdje.
Nema mjesta, nigdje nema mjesta,
sve je tuđe, omeđeno tuđim jezikom,
tuđim navikama, običajima i smrt je tuđa.
Čuj, što će mi sablja!?
Da orem, da žanjem, da kosim,
da rađam djecu, da založim ognjište
i ezanom pozovem na mir braću i subraću.
Razjedinim ujedinjeno zlo,
ujedinim razjedinjeno dobro.
Eto što će mi sablja!
I podiže sablju ka meni,
oštrica sječiva bijesnu na žegi,
slika se razbi...

XXX

I GLASNO I TAJNO PORICANJE
IDENTITETA
KAD TAD SE ISKUPI S JASNIM
DEFINIRANIM STANJEM.

Zaključak iz teorije o spajanju

(mojoj Selmi)

17. 11.
Kroz labirint
u ponor uđe moje svjetlo
i dotače me iskrom u ranjeni pepeo.
Osjetih kako se oblikujem kroz spajanje
linija
i početni trzaj krila iz prosinačkog susreta.

13. 01.
Slušao sam kako se jutro rađa uz Rekvijem
no želja da se oduprem ponoru
umjetnikovih tonova
bila je samo tek pokušaj zakona atoma volje
da ispliva iz ponora u Labudovo jezero.

20. 01.
Osjećaj da postojiš između povrijeđenih
riječi
već čini jak predznak ovjerenj slutnji
jer sam dospjeti pred prazno zrcalo
kompromitirana sjena oduzima
si pravo na uzvrat.

05. 02.
Tek kad se okrenemo oko sebe
i s određenim izrazom prodremo u sebe
s htijenjem izričite potrage
jer nešto je odbjelo u nama
i prazni smo na početnom stepeništu.

03. 04
Sve je ispred tebe zakon tuđe volje
i s time odlaziš u noć
u tamni predio svoje psihe
s iluzijom o nekom novom početku
da izbrišeš iz sebe
zaključak iz teorije o spajanju.

07.04.

Sve otiče s namjerom kroz usmjereni protok
al' pokušaj sjena da se oblikuju u vječnu tvar
samo je uzaludno tražena formula u psihi
no ja ti se zaklinjem prosinačkim
zatočenjem:

Nikada više neću slušati
Betovenovu devetu simfoniju...

O Bože ove riječi što napisah
daj im smisao riječi
otemelji ih filozofijom svijetlosti
novim početkom u ponoru.

Zaključak:

Zaklinjem ti se prosinačkim zatočenjem:
Nikada više neću slušati Betovenovu devetu
simfoniju...

XXX

Ljubiti onoliko koliko vas ljube
i oteći se iluziji da si izvor nježnosti.

Muhamed Dautović

Svečana

Prošetala si, ulica je zamirisala tobom,
nu i stihovi evo miris taj čarobni slasno
upijaju
svježa ružo jutarnja!
Došla si, zamirisah i ja,
i Gračanica naša evo se Proljećem ponovo
okiti,
Krasotice lepršava, blistava!
Hvaljen neka je zanavjek Onaj koji sve
svome svemu vraća!
Pogledaj sad, sve ljepote ti povlađuju,
sve ljepote ti uglađuju,
i nanovo će sve drukčije da biva!
Ta tu je tvoj dom,
tu je svoj na svom!

I svečana, neugasiva, neumorna ponovo
može mirna i
sigurna u vječnost zadatu, obećanu da krene.

Gračanica, 2005. god.

Nedužna

Idi sine put svoj nađi u nemilici ovoj
ludosnoj!
Kako majko i otkud da se krene, kad oči su
nevidne?!
Idi brate postojanje novo obgrli, kad nada
još leđa okrenula nije.
Kako i na način koji, kad noge u srcu
gradskom su ostale?!
Idi čovječe dobri, života još ima i preima!
Ta znaj da jedini nisi, pod modrim svodom
plemenite nam
zemlje!
Kako ću, zar dušom zamornom i tijelom što
sve slabije biva?
Zar takav!
Zar takav u svijet, u svijet beščutni?
Avaj!
Domovino razorena, koji li se kraj nahodi u
tebi,
i meni siromahu koji te neizmjereno voli ?

Zima je

Zima je, topla soba.
Knjige na stolu, bilježnica, pero i muzika od
koje
sve jasnije sija.
Radio Gračanica po ko zna koji put, dušu mi
tugaljivu
tihano i nježno lizucka.
Zima je i Soko moj sav bjelinom srebrni,
u tu čast valjalo bi iznjedriti koji vrijedan
stih.
i biti radostan ko s prvom pjesmom
isklesanom.

U vremenu s vihorom prohujalim i s dušom
beharastom, čeznutljivo.

Zima je,
i trebalo bi izaći tu zlatost pomilovati, u
dolazećem prazniku
srca čistih, dječijih.
Znam, već sutra će mahalama strmim da se
kližu s dragostima
tako ponositi i blistavi!
Zima je dušo moja, a ti ko zna gdje si?
I šta radiš?
Ne znam kaniš li više u ovo mjesto
zadivljenosti
svake da svratiš.
Odavno te sve tvoje vidjelo nije.

Soko, 2000. god

Prostitutki

Od koga milost iziskuješ
u ovo doba gluho i ledeno?
Kome sve nudiš se ne bi li opstala u
nedaćama paklenim?
Za koga ćeš sutra ožiljcima neizbrisivim,
odveć iznova svijet
zdraviji i sretniji da gradiš?
Ugasnuće doba naive od svjetla slobode
časne i svete!
Ludice slatka, tiha i blaga.
Ako voljna si, častim te jelom i pićem u
bistrou, koji je blizu
i sreća da u ponoć radi.
Usput daću ti i adresu za postojanje vrijedno
i sigurno.
I ključ naravno na kome pokajanje jasno
piše.

Zagreb, 1994 god.

Bezvizna

Sa Ajfelovog tornja nasmiješila mi se
sloboda.

Napokon, napokon nije više puki san!
Sin sam malog ponosnog naroda
i od gena dobrih sam sazdan.

Sa Ajfelovog tornja pozdravila me ljubav.
A to ljetno, stoljetno čekanje bješe!
O, dokad li ću u svjetlosti taj topiti se sad?
Ta od onih sam što bi da ne griješe!

Sa Ajfelovog tornja prepoznala me ljepota,
aferim, aferim da još postojim!
Cjelina sam tog čarobnog života,
i već evo nove pute bi da krijim!

Sa Ajfelovog tornja dobrodošlica mi je
ukazana,
Bošnjaku, Bošnjaku pamet da stane!
O vječita moja bolna rana,
Hoće li ikada da zaraste u krastu i otpane?

Gračanica, 2011.

Moj tajni vrt

Moj tajni vrt prepun je tebe,
ko najljepše misli te uzgajam,
avion dobrote odnekud mi te donese,
srce mi bi pista za tebe sagrađena.
Ruže mirišem i zanesen te upijam,
prostrto se ogledalo postojanja,
sve razumno Tvorcu svega se klanja,
kineski zid od grijeha nas čuva.
Od preslatke dragote se topim,
Čega god se takeš u voljeno se preliva,
ne mogu te više puniji biti,
sufijano moja, željno tražena!

Gračanica, 2000. god.

Hoćemo li?

Hoćemo li jednom krenuti?
Ti odbranjena, prkosna i slobodna.
Tada kruni se ono što niko mogao nije.

Hoćemo li već jednom?
 Vakrat je zadat zarad svih!
 I bujnost sočna, zdrava iziskuje to.
 I uzmarka više nema!

Hoćemo li ka tom staništu ljepote i dobrote
 nevidene?
 Ta skladni smo i mladi smo, i čeličnosti u
 nama prebivaju.
 Pogledajte, vječnost sigurna nam se
 nasmiješila.
 Za tu čast pripravn i dosljedni budimo!

Gračanica 1998 god.

.....

Uzgajah ptice, različite, predivne!
 Ništa nijednoj nedostajalo nije.
 Puštah ih da slobodno i visoko lete.
 Sve radosne, čarobne pjesme su pjevale!
 I sve redovno se vraćahu s izleta svojih.
 Jednom prilikom, jednu odabrah.
 I u boju neobičnu je obojih!

I ponovo u skupinu vratih, al više
 prihvaćena ne bi, ko svoja!
 Tako da ništa joj dopuštale nisu.
 Poslije ponovo ih pustih, sve su odletjele.
 Samo obojena sama osta!
 Potom u ruke je uzeh, brižno pomilovah, i u
 visinu bacih.
 Prepun tuge i čežnje gledah kako visoko
 letjela je, al bez pjesme!
 Samo jednom glavicu lijepu prema meni
 okrenula je.
 I sve ko i vazda vratiše se.
 Samo obojena nikad više vratila se nije!

Nisveta Kantardžić

Prisutnost moćnika

U tamnoj tmuši
 Tvoj sam rob.
 Preneš me noću,
 šapćeš i učiš,

neobjašnjivoj ljepoti.

Ispod zatvorenih kapaka
i crnih trepavica,
otključavam vrata sjećanja.

Kao lišće jesenje, izranjaju misli
i draga lica.

Javlaju se slike,
sustižu,
jedna drugu ispraćaju,
paučinasto tkivo tkaju.

Kao mehlem na dušu
iz snova stihovi izviru,
u osami djeluju.
Sijaju, kao što oči
blistaju,
tako psalme nastaju.

I sve dok voljene i život
za mene pita,
svojom moći,
ruku mi vodiš
najbožanskijem daru.
sa mnom si uvijek
i noću i danju.
(2014.)

Slomljeno srce

Proljeće je i ruže cvjetaju,
za moje vapaje ništa ne znaju.

Usamljena, bespomoćna,
s pendžera gledam tvoj
posljednji ispraćaj.
Utješne ruke i
ohrabrujuće riječi,
danas ne pomažu.
Kao sjena među sjenama,
dušom struje sjećanja.
Zapljuskuju me, odjekuju,
kao vječni akordi se mijesaju,

dok se suze niz lice slijevaju.
One su danas moj jedini spas,
i ranjeno srce, koje bolno, tiho,
bez glasa jeca.
Jeca i pita se zašto?

Gdje nestadoše kockice ljubavi
koje smo slagali?
Zašto se život poigrao s nama,
kad ljubav nije nikad prestala.
Ako sam griješna,
oprosti mi.
Od mene ti, sve je oprošteno.
Čekaj me na putu,
s kojeg se niko vratio nije,
ja ću ti sigurno doći.

(događaj 8. 4. 2012. g.)

Vjetrovi sudbine

U tuđoj sobi obavijenoj tamom,
ispunjenoj podmuklim lupanjem srca,
napušten od svih u noći nesanice,
drhtim, kopnim,
nižem đerdan vremena i čekam šaptača
iz glave da mi šapne,
kad će dan da osvane.

Oko usta urezala se oštrica tuge,
puna grkoće, pritiskuje tišinu kuće.
Šta se krije iza zatvorenih vrata
budućnosti,
ne smijem ni misliti?!
Otključao bih kovčeg šutnje,
pričao kolajnu života,
ali nemam kome...

Izmiču godine u nestalnom životu,
kao u plamenu gasim se, nestajem,
kò kamen na putu.
Sam sa sobom muhabetim.
brišem suze na izmučenom licu,
sanjam izgubljenu porodicu,
svoje stado, selo i

skromnu kućicu

Susret u izbjegličkom kampu.

Nijema su jutra bez tebe majko

Dok me pogled tebi vodi
u grudima srce bubnja,
ispod nogu ne osjećam tlo,
iznad mene nema zraka.

Drhtavom rukom
sa pendžera mašeš,
kao da si znala da je to naše
posljednje viđenje,
"i sutra doći".

Ni pendžera,
ni drhtave ruke,
ni ono sutra nikad ne dođe..

Na svemirskom brodu
koji besmisleno putuje
između zvijezda,
i čeka naš kraj,
i ona nađe svoj smiraj.
U Nebeskom carstvu
najdraže stablo svoju krošnju širi
za sve nas na zemlji rođene.

Ostadoše uspomene kao dragulji,
somotasti šeboji, omiljeno cvijeće.
zaključana sehara i slike sjećanja.
Ostade duša i pravedna djela
da ih pratim i Božiju dobrotu
koja milost šalje,
dok živim da nikad ne zaboravim.

Shvatih da su vjerne i stvarne samo
planine, mora, zvijezde, i ova zemlja,
a čovjek je tek jedan cvijet
što ga vjetar u trenu ponese.

2014. god.

Pomozi nam

Bože,
što mi nisi dao ruke duge,
kao duga,
da zagrlim cijeli svijet,
da napravim najljepši buket.
Buket raznih boja,
ubran sa svih strana svijeta,
da među narodima,
ljubav procvjeta.

Dao si mi toliko ljubavi,
da sanjam snove,
u kojima rijetko tuge ima,
a u stvarnosti,
malo je radosti,
puno mržnje i pakosti.

Dokle tako?

Kuda ide ovo vrijeme,
a dio smo jedne zemlje...
Pomozi nam, Bože.

2014. god.

Jakub Džafić

Paralela

Ne vjeruje beba
u život,
poslije rođenja:
"Zar da ima drugi,
mimo ovog svijeta?"

I kako se bez crijeva,
diše, jede i pije?
Poslije devet mjeseci,
niko se vratio nije!"

Sve joj je potaman,
svom svemiru se ne čudi,
al' ne vjeruje ona,

nešto drugo da postoji!

Ne vjeruje ona:
 "Drugog prostora nema!"
 Ne vjeruje beba,
 da se samo,
 za drugi život sprema!

Stvaranje

Ko je bio tad,
 kad nije bilo nikog?
 I šta je bilo tad,
 kad nije bilo ništa?
 Gdje je mjesto
 gdje počinje,
 a gdje mjesto
 gdje prestaje kiša?
 Ta čudesna linija
 što razdvaja i spaja
 Mjesto,
 gdje nastaje tama
 i mjesto, gdje počinje
 svjetlost dana!
 Al još prije!
 Prije i dobra i zla,
 prije i svjetlosti,
 prije i tame,
 prije vode i kiše
 i još godina više...
 Prije i vremena!
 Ko je bio tad,
 kad nije bilo nikog?
 I šta je bilo tad,
 kad nije bilo ništa?
 Nikog i nikog
 i ništa i ništa
 Prazan prostor!
 I otkud', odjednom mi?

Neka vidi

Sa ponosnim smiješkom
 obasja čaršiju sunce,

pa nad njom
 stade visoko.
 Čini mi se,
 baš namjerno
 da joj prkosi.

Iako lijepa
 sunčevog sjaja
 zastidi se
 čaršija mala,
 pa i meni srce utihnu.

Ali pjesnik,
 brzo dođe na ideju!

Zovite je, zovite je!
 Nek' je zove cijela čaršija!
 'Izađi Lamija
 obasjaj
 umišljeno sunce.'

Gdje putuješ

O Zemljo
 u zabludi!
 Evo otkako sam tu,
 dvadeseti put
 ispočetka,
 po istoj putanji krećeš!

Pa zar nisi vidjela
 da tu sreća početak,
 a da tu, tuga
 nema kraj!

Idi, idi u Džennet,
 idi u taj Raj,
 gdje tuga početak,
 a gdje sreća
 nema kraj!

O Zemljo u zabludi
 lud sam ja,
 što te još uvijek
 nisam napustio.